

Міністерство освіти і науки України
Департаменту науки і освіти
Харківської обласної державної
адміністрації
Комунальний заклад
«Харківська гуманітарно–педагогічна
академія»
Харківської обласної ради

Презентація на тему:

Економічна теорія: предмет, метод,
функції. Людина у світі економіки.
Історичний погляд на економічний
розвиток країни

Виконала:

студентка 111-Ан групи
факультету іноземної філології та
музичного мистецтва
Прокопова К. М.

Харків, 2014

ЖАН-БАТИСТ КОЛЬБЕР

Кольбер Жан Батист (франц. Colbert, 1619-1683) – видатний французький державний діяч, генеральний контролер (міністр) фінансів і (фактично) керівник уряду Франції (1665-1683) часів короля Луї XIV Бурбона, прибічник і реалізатор ефективної державної економічної політики меркантилізму, яка отримала назву кольберизму.

МАЙБУТНІЙ ГЕНЕРАЛЬНИЙ КОНТРОЛЕР ФІНАНСІВ ФРАНЦІЇ
НАРОДИВСЯ 29 СЕРПНЯ 1619 В РОДИНІ РЕЙМСЬКОГО КУПЦЯ І
МАВ ПРЕДКІВ-КУПЦІВ У ЧОТИРЬОХ ПОКОЛІННЯХ.

З 20 років Кольбер був військовим комісаром, п'ять років він мотався по країні, супроводжуючи армійські частини, розміщував їх на квартири, перевіряв на оглядах обліковий склад, словом, вів роботу рядового адміністратора. Йому допомогла доля - державним секретарем військових справ став Мішель Летілі, зять одного з Кольбера. На правах родича Жан-Батист виявився довіреною особою Летельє.

У 1651 р за рекомендацією і приписом патрона Кольбер став керуючим господарством першого міністра кардинала Мазаріні. Через 10 років, 1661 р, кардинал, вмираючи, рекомендував молодому королю Людовику XIV свого протеже, і Кольбер одержав посаду інтенданта фінансів, ставши першим радником государя у фінансових питаннях. Кольбер був здатний говорити королю "гіркі істини", підчас доходючи до прохань про відставку.

Вперше плани соціально-економічної політики Кольбера були докладно викладені ним 1659 р у великій записці для Мазаріні. Наближалось укладення миру з Іспанією - він був укладений у листопаді 1659 р, - пора було думати про те, як вести внутрішню політику в мирний час, і Кольбер, який бажав відтіснити Фуке і зайняти його місце в керівництві фінансами, повинен був зацікавити кардинала своїми планами перетворень.

Кольбер міркував просто: є корисні, зміцнюючі могутність держави професії - землероби, ремісники, торговці, військові, моряки. Їх і треба всіляко заохочувати. А є й такі професії, які відволікають людей від цих корисних занять. Зовсім обійтися без них не можна, але обмежити треба. Ось, наприклад, фінансисти: Чи не краще, задавався питанням Кольбер, ніж покладатися на екстраординарні доходи за позиками, мати багату країну, легко покриває свої витрати зі звичайного, упорядкованого бюджету? Нормальної системи кредиту у Франції все одно немає, зазначав він, її ще належить створити, а для цього потрібно зруйнувати стару, порочну систему, коли фінансистів всіляко хвалять в роки війни, а потім штрафують у мирний час.п

І Кольбер бажає створити Палату правосуддя для суду над фінансистами (за що судити - завжди знайдеться, всі вони порушували офіційні норми позичкового відсотка). У підсумку, за розрахунками Кольбера, 20 тис. Осіб, що живуть за рахунок безладу в фінансах, "будуть змушені зайнятися торгівлею, мануфактурами, сільським господарством і військовою справою, бо це єдині професії, що роблять королівство процвітаючим".

Друга соціальна група, на яку звертав увагу Кольбер - це юристи, суддівські. Фронда показала політичну неблагонадійність занадто високо ставив себе суддівського апарату. Але крім цього на покупку суддівських посад відволікалися капітали, які могли бути вкладені в торгівлю і промисловість. За думки Кольбера, потрібно було знизити престижність суддівських посад і сильно скоротити їх кількість, тобто викупити їх.п.

І, нарешті, вже згодом, в 1664 р, Кольбер поставив питання про скорочення ще однієї соціальної групи - ченців. Позиція Кольбера мала давні корені в політиці абсолютної монархії. Французький абсолютизм в церковній політиці звик більш спиратися на біле духовенство, на єпископат, а не на чернечі ордени: єпископат представляв національний початок в церкві, ченці управлялися з Риму, будучи "слугами папи". Кольберу ж не подобалося те, що поширення догляду в ченці суперечило його турботам про зростання народонаселення.

Досягнута при Кольбера фінансова стабілізація була, однак, занадто крихкою, щоб не звалитися після того, як Франція була залучена з 1670-х років в затяжні війни з європейськими коаліціями. Тоді, особливо в роки останніх воєн Людовика XIV, знову пішли в хід прийоми добування грошей за посередництвом фінансистів, включаючи і позики під високі відсотки. Правда, створені при Кольбера традиції впорядкованої фінансової звітності дозволяли дещо краще контролювати фінансистів, чиї комісійні вже не досягали таких розмірів, як у роки Тридцятилітньої війни.

Крім того, ще й проблема стягування з селян незаконних поборів привертала особливу увагу Кольбера, який ще 1661 р радив королю провести у всіх провінціях надзвичайні розслідування, причому на перший план серед підлягали покаранню злочинів він ставив, поряд з ухиленням від платежів королівських податків, "побори, що накладалися на народ дворянами". В 1664-1666 рр. в Оверні була проведена виїзна сесія Паризького парламенту; дворянство було неабияк налякане, деякі сеньйори поплавилися зрити своїх замків, і їх позбавили прав сеньоріального суду.

При Кольбері були зроблені кроки до уніфікації королівського законодавства. Саме королівського законодавства, а не французького права взагалі. Тут Кольбер вважав за краще діяти поступово: замість того щоб відразу створити єдиний кодекс, він вирішив спочатку підготувати серію ордонансов з окремих тем. Так з'явилися ордонанси про судову процедуру в цивільних справах, в кримінальних справах, ордонанси про торгівлю, про водах, лісах, про морське право. Єдиний же звід королівських законів так ніколи і не був складений

Власне економічна політика Кольбера - кольбертизм - стала зразком для багатьох правителів Європи, і це було не випадково. Кольбертизм, хоча особливих теоретичних новацій в ньому і не укладалося, означав вищу фазу в розвитку французької меркантилістською політики. Тут вперше були з'єднані устремління до активної ролі в світовій торгівлі і до напруженого промислового будівництва. Сучасники, сприймали "новий курс" як небувале нововведення - бажання багато продавати сусідам, нічого у них не купуючи.

Промислова політика Кольбера була заснована на дуже старій, міцно вкоріненою ідеї про можливість досягнення економічної автаркії, тобто про те, що Франція здатна розвинути у себе всі види виробництва і ні в чому не залежати від сусідів; думок про недоцільність освоєння випуску будь-якої продукції у нього ніколи не виникало.

Фінансова стабілізація призвела до сплеску ділової активності, лєвова частка нових мануфактур була заснована в 1664-1668 рр. Розпочата в 1672 р війна з Голландією, незабаром перетворилася на війну з європейською коаліцією, піддала важким випробуванням багато торгові компанії і мануфактури.

Війна поклала край кольберовской програмі. Кольбер прожив після цього ще 11 років, але це був вже не впевнений у здійсненності своїх планів і в силі свого впливу на государя реформатор, а утомлений, змучений хворобами міністр фінансів, зайнятий рутинною і невдячною роботою добування грошей на військові витрати. Помер він 6 вересня 1683.

